
מדור ממבט אישי

Author(s): גיל גרינברג

Source: *IJOT: The Israeli Journal of Occupational Therapy* / כתב עת ישראלי לריפוי גיליון
גיליון 22, חוברת 2, Special Issue on Accessibility / כרך
כריסטיאן, מאי 2013, pp. H137-H138

Published by: Israeli Society of Occupational Therapy / העמותה ישראלית לריפוי בעיסוק

Stable URL: <http://www.jstor.com/stable/23470881>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

JSTOR

is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *IJOT: The Israeli Journal of Occupational Therapy* / כתב עת ישראלי לריפוי בעיסוק

מדורים

מדור ממבט אישי

עורכת המדור: ד"ר נעמי הדס לידור

נכתב בידי גיל גרינברג

ילדים לא אמורים להילחם. שבע הוא לא גיל שבו אתה אמור לחשוב ששום דבר בחיים לא בא בקלות.

בדרך כלל, מחוגי השעון מגלים חמלה כלפי ילדים. נותנים להם זמן ללמוד את עצמם, עצמיותם ועצמאותם. אבל אם נולדת עם מוגבלות, נדמה שמחוגי השעון פחות סבלניים כלפיך. ההכרה במוגבלותך מאלצת אותך להתבגר בשנייה. קצת כמו בסרט הנפלא "בנג'מין באטן" שחי בזמן הפוך ונולד אל תוך הלם של גוף קשיש, תלתי ושפוף, אתה לומד לאט-לאט להזדקף מתוך עצמך ולהרחיב גבולות, עקב בצד אגודל. זהו ריפוי בעיסוק, שהוא בעיניי בעיקר ריפוי ה"אני" שבתוך גופי.

מצד שני, נסו לשכנע ילד בן שבע, שהעובדה שהוא צריך עזרה להתלבש לא אומרת שהוא תינוק.

תסבירו לו והוא לא יאמין לכם. מקסימום ינהגו בראשו ויגידו "כן אני מבין". הוא לא.

בגרותך, התלות הזו תעבור למגרש המשחקים הלא נגיש בבית הספר. בתנאים לא נגישים וסביבה לא נגישה, תמיד תמצא את עצמך תלוי במידת הנכונות של ילדים אחרים לשתף אתך פעולה ולהתאמץ, כדי שתוכל אולי, רק אולי, להפוך להיות חלק מהם. והאמת צריכה להיאמר, שלא תמיד תמצא במתבגרים העוסקים בעצמם את הפתיחות הנדרשת כדי לקיים את הערך הכל כך לא מובן מאליה ששמו "להיות אחד מהחברה".

במערכת החינוך, היעדר נגישות פיזית וחושית, משמען בהכרח היעדר הזדמנות שווה. אין לך סיכוי לעמוד בקצב הכתבת העובדות של המורה להיסטוריה. אז אתה פשוט יושב ומקשיב. בבית מנסה לשחזר נקודות עיקריות. בתנאים האלה, לגשת לבחינת בגרות ב-10 מקצועות זה לא פשוט. להצליח קשה מאוד. בתואר הראשון זה כמעט נס.

עולם העבודה כנראה לא זקוק למחוללי נסים מהסוג שלנו. רוב המעסיקים אינם יודעים וכנראה שהם מעדיפים לא לדעת, כמה עוצמתית היא מידת הנחישות, שעובדים בעלי מוגבלות עשויים לתרום למקום העבודה שלהם. חלק מהתירוצים סביב אי-העסקה של אדם עם מוגבלות, נקשרים שוב, ראו איזה פלא, בהיעדר נגישות.

הדוגמאות להיעדר נגישות מוצאות את ביטוין גם בהיעדר פתיחות ורגישות. כמעט באופן יום-יומי אני מוצא עצמי בסיטואציות הממחישות זאת. הפעם בחרתי

כתב נתן ישראלי לריפוי בעיסוק, מאי 2013, 22(2)

להרחיק את עדותי ולהשתמש בסיפור "קטן" שקרה לרפי, חבר טוב שלי הלוקה גם הוא בשיתוק מוחין. לקותו מתבטאת בין היתר בדיבור לא ברור, המזכיר את החיתוך הכבד של דניאל די לואיס ב"כף רגלי השמאלית".

השבוע הוא נכנס לאחת מחנויות "עשה זאת בעצמך" וחיפש סוללות רב פעמיות. הוא נתקל בסוג מסוים ולא היה בטוח אם הדגם עונה לדרישה. לכן הפנה שאלה לאחת המוכרות, שפרצה בצחוק למשמע דיבורו המשובש. כשכבר הצליחה להשתלט על עצמה, ענתה "כן" עוד לפני שרפי גמר את המשפט. הסוללות, ניחשתם נכון, היו חד פעמיות.

הצורך בנגישות מלווה אדם עם מוגבלות, בכל שלב בחיים, מילדות עד זקנה ובכל שעה מתוך 24 שעות. כפועל יוצא מכך, נגישות היא לא רק האפשרות להגיע ממקום למקום, לא רק היכולת ליהנות משירותים שונים, אלא היא קודם כל מימוש הזכות להגדרה עצמית ולאוטונומיה, אשר מתממשת באמת, רק במצב שבו אדם אינו תלוי בזולתו.

נכתב בידי: **גיל גרינברג**, בעל תואר ראשון במדע המדינה ומנהל מדיניות בחינוך. אחראי פניות ציבור בשידורי "קשת" – ערוץ 2, תלמיד בקורס הכשרת מורשים לנגישות השירות. Gil1979@gmail.com

נערך על ידי עורכת המדור, **ד"ר נעמי הדס לידור**, מרכזת מסלול לימודי בריאות הנפש בתואר השני בחוג לריפוי בעיסוק אוניברסיטת תל אביב; מנהלת ביה"ס הארצי לשיקום, שילוב החלמה בבריאות הנפש, הקריה האקדמית אונו. noami.h@gmail.com